

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ВЕЛИКО ТЪРНОВО

О Т Ч Е Т
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”
ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

ФЕВРУАРИ 2024 Г.

През 2023 г. дейността на дирекция „Надзор на заразните болести” (НЗБ) беше насочена към изпълнение на следните основни мерки за постигане на заложените цели:

1. Осъществяване на ефективен епидемиологичен надзор на заразните заболявания, адекватен контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация.

2. Опазване на общественото здраве чрез организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации, взривове и епидемии от заразни болести.

3. Опазване на страната от внос и разпространение на инфекции с висок епидемичен риск, в съответствие с Международните здравни правила.

4. Повишаване готовността на инспекцията за посрещане на грипна пандемия, взривове и епидемии от други заразни болести.

5. Постигане на висок обхват при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на взискателността от страна на РЗИ – Велико Търново по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функционираща „хладилна верига”.

6. Изпълнение на дейности по програми и проекти в областта на надзора на заразните болести.

7. Осъществяване на ефективна координация на инспекцията с други регионални здравни структури, националните центрове по проблемите на общественото здраве, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по надзора на заразните заболявания.

8. Подобряване на ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

ДЕЙНОСТИ ПО ПРОТИВОЕПИДЕМИЧНИЯ КОНТРОЛ

През 2023 г. на контрол от дирекция НЗБ подлежаха **1 167 обекта**, които са като обхванати с **1 390** проверки, при план **1 195**. Издадени са **1 066 предписания**, като **46 от тях са за** различни противоепидемични проблеми и 1 020 предписания за поставяне в домашна изолация на лица с лабораторно потвърден резултат за COVID – 19 и техните контактни лица. Проведен е взискателен противоепидемичния контрол – съставени са 6 акта за административни нарушения (за допуснати нарушения при имунопрофилактиката и не спазване на хигиенните изисквания) спрямо 6 акта за 2022 г. и 2 акта за 2021 г., и са издадени 4 наказателни постановления на обща стойност 450 лева.

През отчетната година се извършиха две тематични проверки:

1. „Своевременност на прилагане на първи прием на ваксина срещу хепатит Б в родилните отделения“. Целта на проверката беше да се установи колко от новородените деца през м. януари 2023 г. са обхванати своевременно с ваксина Енжерикс Б, педиатрична на ден 0 или 1 от живота (т.е. на датата на раждане и деня след раждането). За резултатите от тематичната проверка се изпрати информация в МЗ, съгласно указания срок.

2. „Съхранение на ваксините от имунизационния календар на страната в амбулаториите за извънболнична първична медицинска помощ“. Целта на проверката беше да се установи създадената в областта практика по съхранение на термолабилни лекарствени продукти (ваксини и биопродукти), наличните указания, инструкции и процедури. За резултатите от тематичната проверка се изпрати информация в МЗ, съгласно указания срок.

През 2023 г. от служители на дирекцията се извършиха проверки по постъпили 24 жалби и сигнали от граждани и институции.

ЗАРАЗНА ЗАБОЛЯЕМОСТ ПРЕЗ 2023 Г. В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

През 2023 г. са регистрирани **2792** случая на заразни заболявания във Великотърновска област (заболяемост **1368.41 ‰**), срещу **12 554** случая (заболяемост **5562.9 ‰**) през 2022 г. Както се вижда от посочените данни, през 2023 г. има снижаване на общата заразна заболяемост **4.5 пъти** в сравнение с 2022 г. Снижението се дължи на затихването на епидемията от COVID-19. От общия брой случаи на заразни заболявания, случаите на COVID-19 са 1022, а случаите на други заразни болести е 1770.

Обща заболяемост за областта и по общини за периода 2019 – 2023 г. (на ‰):

ОБЩИНА	2023	2022 г.	2021 г.	2020 г.	2019 г.
Велико Търново	1560,51	5429,2	7103,08	2529,01	740,43
Горна Оряховица	1126,08	6575,3	7187,55	2750,76	1384,29
Елена	780,84	4329,4	4737,97	1323,16	545,56
Златарица	1595,9	2601,8	4742,1	1181	427,58
Лясковец	1298,58	5020,9	7052,75	2066,05	1247,03
Павликени	2597,54	6045,1	8243,59	2606,16	309,37

Полски Тръмбеш	1219,06	2642,7	4068,59	1049,18	242,43
Свищов	797,04	6974,4	6005,22	1530,08	161,05
Стражица	645,94	3520,4	5408,24	1842,4	582,08
Сухиндол	1575,2	5946,2	5993,54	1727,27	259,07
ОБЛАСТ	1368,41	5562,9	6676,45	2220,42	702,54

Както се вижда от представените данни, най-висока е заболяемостта в общините: Павликени, Велико Търново, Златарица и Сухиндол.

СЕЗОННОСТ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
292	181	362	377	323	157	72	98	158	348	219	210

От представените данни се вижда, че най-много заболявания са регистрирани през м. март, м. април, м. май и м. октомври.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЪЗРАСТИ

Възраст	0-1	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	общо
Групи	34	560	773	148	50	34	44	40	57	65	58	78	96	86	669	9792
%000	2200,65	8843,97	8837,32	1651,7	554,39	391,48	567,74	374,64	462,59	486,16	366,93	505,9	664,45	553,2	1206,95	1368,41

Най-висока заболяемост от заразни болести е регистрирана във възрастовите групи: 0 – 1 г. и 5 – 9 г., което се дължи на висока заболяемост от варицела и скарлатина.

Чревни заразни заболявания по нозологични единици:

През 2023 г. са регистрирани **206** случая на чревни заразни заболявания (заболяемост **100,96 ‰**), срещу **128** случая (заболяемост **56,71 ‰**) за 2022 г.

Вирусен хепатит тип А – през 2023 г. е регистриран **1** случай (заболяемост **0,49 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Вирусен хепатит тип Е – през 2023 г. са регистрирани **2** случая (заболяемост **0,98 ‰**), срещу 1 случай

(заболяемост **0,43 ‰**) за 2022 г.

Салмонелоза – през 2023 г са регистрирани **2** случая (заболяемост **0,98 ‰**), срещу **3** случая (заболяемост **1,33 ‰**) за 2022 г.

Дизентерия (шигелоза) – през 2023 г. е регистриран **1** случай (заболяемост **0,49 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Колиентерити – през 2023 г. е регистриран **1** случай (заболяемост **0,49 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Гастроентерит и ентероколит – през 2023 г. са регистрирани **186** случая (заболяемост – **91,16 ‰**), срещу **108** случая (заболяемост – **47,86 ‰**) през 2022 г.

Ротавирусен гастроентерит – през 2023 г. са регистрирани **9** случая (заболяемост **4,41 ‰**), срещу **8** случая (заболяемост **3,55 ‰**) за 2022 г.

ОВП – през 2023 г. има **4** случая (заболяемост **1,96 ‰**). През 2022 г. са регистрирани **7** случая (заболяемост **3,1 ‰**).

Ботулизъм – през 2023 г. няма регистрирани случаи. През 2022 г. има регистриран **1** случай (заболяемост **0,44 ‰**).

Паразитни болести

Ехинококоза – през 2023 г. е регистрирани **1** случай на (заболяемост **0,49 ‰**). През 2022 г. е регистрирани **1** случай (заболяемост **0,44 ‰**).

Ламблиоза – през 2023 г. е регистрирани **1** случай на (заболяемост **0,49 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Лайшманиоза (висцерална) – през 2023 г. е регистрирани **1** случай на (заболяемост **0,49 ‰**). Пациентът е починал. През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Заболяемост от въздушно-капкови инфекции:

През 2023 г. са регистрирани общо **1514** случая на въздушно-капкови инфекции (заболяемост – **742,04, ‰**), срещу **623** случая (заболяемост – **276,06 ‰**) за 2022 г. Налице е 2,5 пъти увеличение на заболяемостта от въздушно-капкови инфекции в сравнение с предходния период.

Варицела: През 2023 г. са регистрирани **1204** случая (заболяемост – **590,1 ‰**). За сравнение през 2022 г. са регистрирани **581** случая (заболяемост – **257,5 ‰**).

Скарлатина: През 2023г. са регистрирани **275** случая (заболяемост **134,78 ‰**), срещу **12** случая (заболяемост – **5,32 ‰**) за 2022 г. За отчетния период има 4 лабораторно потвърдени случаи.

Бактериални менингити и менингоенцефалити: През 2023 г. са регистрирани **3** случая (заболяемост **1,47 ‰**), срещу **5** случая (заболяемост – **2,22 ‰**) за 2022 г.

Епидемичен паротит: През 2023 г. няма регистрирани случаи. През 2022 г. е регистриран **1** случай (заболяемост – **0,44 ‰**).

Туберкулоза: През 2023 г. са регистрирани **32** случая (заболяемост **15,68 ‰**), срещу **24** случая (заболяемост **10,63 ‰**) за 2022 г. През отчетния период има един починал пациент.

Грип и ОРЗ: През изминалата година отново се осъществяваше надзор върху заболяемостта от грип и ОРЗ, съгласно дадените указания от МЗ, във връзка с информационната система за сентинелен надзор на грип и ОРЗ и Европейската мрежа по надзор на заразните болести.

Заболяемост от инфекции с множествен или неясен механизъм на предаване и трансмисивни инфекции

През 2023 г. бяха регистрирани **47** случая (заболяемост **23,03 ‰**), съответно **34** случая (заболяемост **15,06 ‰**) за 2022 г.

Вирусни менингити – през 2023 г. са регистрирани **4** случая (заболяемост – **1,96 ‰**). За сравнение през 2022 г. са регистрирани **3** случая (заболяемост **1,33 ‰**).

Вирусен хепатит В: През 2023 г. са регистрирани **5** случая (заболяемост **2,45 ‰**). През 2022 г. са регистрирани **4** случая (заболяемост **1,77 ‰**).

Вирусен хепатит С: През 2023 г. са регистрирани **2** случая, (заболяемост – **0,98 ‰**), срещу **1** случай, (заболяемост – **0,44 ‰**) през 2022 г.

Вирусен хепатит - неопределен: През 2023 г. са регистрирани **2** случая (заболяемост **0,98 ‰**), срещу **4** случая (заболяемост – **1,77 ‰**) през 2022г.

Лаймска болест: През 2023 г. са регистрирани **12** случая (заболяемост **5,88 ‰**), срещу **5** случая (заболяемост **2,22 ‰**) за 2022 г.

Ку-треска: През 2023 г. са регистрирани **2** случая (заболяемост **0,98 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Марсилска треска: През 2023 г. са регистрирани **4** случая (заболяемост **1,96 ‰**), срещу **3** случая (заболяемост – **1,33 ‰**) за 2022 г.

Листерия: През 2023 г. е регистриран **1** случай (заболяемост **0,49 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани

случаи.

Хеморагична треска с бъбречен синдром: През 2023 г. са регистрирани **2** случая (заболяемост **0,98 ‰**). През 2022 г. няма регистрирани случаи.

Сифилис: През 2023 г. са регистрирани **6** случая (заболяемост **2,94 ‰**), срещу **8** случая (заболяемост – **3,54 ‰**) за 2022 г.

Сифилис, вроден и на кърмачето: През 2023 г. е регистриран **1** случай (заболяемост **0,49 ‰**), срещу **1** случая (заболяемост **0,44 ‰**) за 2022 г.

СПИН/НІV: През 2023 г. от Референтната лаборатория са съобщени **6** потвърдени случая от областта (заболяемост **2,94 ‰**), срещу **5** за 2022 г. (заболяемост **2,22 ‰**).

COVID-19

През 2023 г. случаите на COVID-19 са **1022** (заболяемост **500,9 ‰**). През 2022 г. случаите са **11 768** (заболяемост **5215 ‰**).

Структурата на заразната заболяемост според механизма на предаване е следната:

	2023	2022
ЧРЕВНИ ИНФЕКЦИИ	7,38 %	1,02 %
ВЪЗДУШНО-КАПКОВИ ИНФЕКЦИИ	54,23 %	4,96 %
ИНФЕКЦИИ С МНОЖЕСТВЕН ИЛИ НЕЯСЕН МЕХАНИЗЪМ НА ПРЕДАВАНЕ И ТРАНСМИСИВНИ ИНФЕКЦИИ	1,68 %	0,28 %
ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ	0,11	-
COVID-19	36,6 %	93,74 %

Показатели за смъртност и леталитет:

	2023	2022
СМЪРТНОСТ (‰)	18,62	164,4
ЛЕТАЛИТЕТ (%)	1,36	2,96

АНАЛИЗ НА ВБИ И РАБОТАТА ПО ПРОФИЛАКТИКАТА ИМ

Проблемът със свързаните с медицински дейности вътреболнични инфекции има пряко отношение към безопасността на пациентите и персонала, а честотата им сама по себе си е показател за качеството на лечебно-профилактичните дейности. При съобщаването и отчета на случаите, представляващи инфекции, свързани с медицинското обслужване са спазени изискванията на Наредба №21/18.07.2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести и на Наредба №3/08.05.2013 г. за утвърждаване на медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции.

През изминалата 2023 г. са регистрирани общо **243** нозокомиални инфекции, срещу 372 за предходната 2022 г. и 283 за 2021 г. Относителният дял на регистрирани болни с ВБИ, спрямо общия брой пациенти, преминали през лечебните заведения за болнична помощ е **0.46%** за 2023 г. (0,78% за 2022 г. и 0,50% за 2021 г.). Броят на болните, преминали през отделенията на лечебните заведения за болнична помощ, през отчетния период, е бил **52 278** пациенти, по-голям в сравнение с 2022 г. (48 328 болни).

години	изписани болни	болни с ВБИ (бр.)	ВБИ (%)
2019 г.	57 748	328	0.58
2020 г.	47 575	283	0.59
2021 г.	46 089	228	0.50
2022 г.	48 328	372	0.78
2023 г.	52 268	243	0.46

Болните от ВБИ се разпределя по тримесечия, както следва:

Тримесечия	2020		2021		2022		2023	
	Абс.число	%	Абс.число	%	Абс.число	%	Абс.число	%
Първо	75	0.64%	47	0.101%	87	0.18%	62	0.11%
Второ	52	0.52%	74	0.157%	93	0.19%	70	0.13%

Трето	71	0.54%	58	0.13%	113	0.23%	55	0.10%
Четвърто	85	0.77%	49	0.106%	79	0.16%	56	0.10%
Всичко:	449	0.90%	333	0.58%	283	0.59%	243	0.46%

Вътреболничната заболеваемост е най-висока през второ тримесечие, а най-ниска през трето тримесечие на 2023 г. Разпределението на нозокомиалните инфекции за 2023 г. е, както следва:

Вид инфекция	Абс.число	%
1.Инфекции на хирургичното място	84	34.9%
2. Други	1	0.4%
3.Инфекции,свързани с катетър	40	16.4%
4.Инфекции на кръвта	21	8.6%
5.Инфекции на окото	40	16.4%
6.Инфекции на долни дихателни пътища	18	7.4%
7. Инфекции на пикочните пътища	38	15.6%
Всичко	243	100%

Водещо място в структурата на ВБИ заемат инфекциите на хирургичното място – **34.3%**, инфекциите, свързани с катетър и инфекции на окото– **16.4%** и инфекции на пикочните пътища с 15.6% и инфекции на кръвта – **8.6%**.

Разпределението на инфекциите, свързани с медицинското обслужване по клинична картина за всяко тримесечие и за цялата 2020 г. е представено в следната таблица:

Година 2023г.				
Вид инфекция	Тримесечие			
	I	II	III	IV
1.Инфекции на хирургичното място	23	28	18	16
2.Инфекции,свързани с катетър	8	10	10	12

3.Инфекции на кръвта	7	4	6	4
5. Други	-	1	-	-
6.Инфекции на кожа и меки тъкани	-	-	-	-
7.Инфекции на окото	10	11	10	9
8. Инфекции на горни дихателни пътища	-	-	-	-
9.Инфекции на пикочните пътища	8	10	9	11
10.Системни инфекции	-	-	-	-
10.Инфекции на храносмилателната система	-	-	-	-
11.Инфекции на долни дихателни пътища	6	6	2	4
Всичко:	62	70	55	56

Относителният дял на болните с ВБИ спрямо изписаните пациенти в лечебните заведения е следното:

Лечебно заведение	2022		2023	
	Абс.число	%	Абс.число	%
1.МОБАЛ -В.Търново	178	0,36%	145	0.28%
2.МБАЛ-Г.Оряховица	88	0.18%	25	0.04%
3.МБАЛ-Свищов	0	0.00%	0	0.00%
4.МБАЛ-Павликени	103	0.21%	72	0.13%
5. ЦКОДУХЗ- Дебелец	0	0.00%	0	0.00%
6.ЦКВЗ	0	0.00%	0	0.00%
7.КОЦ	3	0.01%	0	0.01%
8.СБАЛПФЗ	0	0.00%	0	0.00%
9.ЦПЗ	0	0.00%	0	0.00%
10.ДПБ	15	0.03%	0	0.00%
11.СБАЛК	0	0.00%	0	0.00%
12.СБЛ НК Овча могила	0	0.00%	0	0.00%

10.ДПБ	0	0,0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.СБАЛК	0	0,0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. СБЛ НК Овча могила	0	0,0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Ц СБПРЛ П.Тр.	0	0,0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Ч БРФРМ Димина	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	00	0	0	0	0
15. Частен диализен център	1	0,41	0	1										
Всичко:	243	100,0%	21	40	40	18	0	0	0	1	80	5	0	38

Проведеното лечение и профилактика с антибиотици в лечебните заведения през 2023 г, сравнени с предходната е представено в следната таблица.

Лечебно заведение	2022			2023		
	Болни	АБ	%	Болни	АБ	%
1.МОБАЛ -В.Търново	15 551	7193	46,25%	17126	6988	40.8%
2.МБАЛ-Г.Оряховица	8107	3235	39,9%	8162	3004	36.8%
3.МБАЛ-Свищов	2816	1306	46,38%	3250	1381	42.5%
4.МБАЛ-Павликени	3212	2429	75,62%	3413	2506	73.4%
5. ЦОДУХЗ-Дебелец	29	5	17,24%	50	5	10%
6.ЦКВЗ	720	668	92,78%	757	720	95.1%
7.КОЦ	4790	61	1,28%	4497	86	1.9%
8.СБАЛПФЗ	1188	1141	97,69%	1490	1460	97.9%
9.ЦПЗ	1085	29	2,67%	1091	48	4.4%
10.ДПБ	471	74	15,71%	408	60	14.7%
11. СБР НКф.Овча могила	3203	0	0%	3217	0	0%

11.Ч СБПРЛ П.Тръмбеш	2287	0	0%	2903	0	0%
12.СБАЛК	2534	396	15,63%	3142	474	15.1%
13. Ч БРФРМ Димина	2159	0	0%	2540	0	0%
14,. Ц Диализен център В. Търново	228	9	3,98%	232	13	5.6%
Всичко:	48 328	16546	32,24%	52278	16745	32%

От изнесените данни се вижда, че нивото на антибиотикотерапията в регионален мащаб е на същото ниво в сравнение с предходната година.

На основание чл. 74, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и Наредба №3/08.05.2013 г. за утвърждаването на медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции, в стационарните заведения са сформирани комисии по лекарствената политика, които определят списък на антибиотици за обща употреба, за ограничена употреба и резерв.

Болничните комисии по профилактика на ВБИ на всяко тримесечие извършват анализ на резултатите от микробиологичния контрол и регистрираните ВБИ по отделения, нозологични единици и етиологични причинители. На заседанията се обсъждат и се въвеждат стандартни мерки за контрол за нозокомиалните инфекции – подобряване на дезинфекционната политика на лечебните заведения, включваща стандартни процедури за дезинфекция на епидемиологично значими места, ротация на дезинфектанти, мониториране на ефективността на дезинфектантите, провеждане на правилна антибиотична и антисептична политика, управление на болничните отпадъци.

ИЗВОДИ:

В програмата за превенция и контрол на нозокомиалните инфекции в лечебните заведения е осигурена съответната квалификация на медицинския персонал по проблемите с диагностицирането, регистрацията и профилактиката на ВБИ.

Контролната дейност е насочена към:

- осигуряване на високо ниво на защита от инфекции за пациенти, персонал и посетители в лечебните заведения;
- изпълнение на разработените протоколи за извършване на всички лечебно-диагностични процедури;
- асептика, антисептика и правилни сестрински грижи при рисковите процедури (уринарен катетър, интравенозен

катетър, трахеостома и други);

– консенсус за предоперативна профилактика с антибиотици, терапия на най-честите инфекции в лечебните заведения, ротация и актуализиране на антибиотиците;

– осъвременяване на регулиращата база на дейността по дезинфекция и стерилизация в лечебните заведения.

ДЕЙНОСТ ПО КОНТРОЛА ВЪРХУ ДЕЗИНФЕКЦИИТЕ, ДЕЗИНСЕКЦИИТЕ, ДЕРАТИЗАЦИИТЕ И СТЕРИЛИЗАЦИИТЕ

Контролът върху дезинфекциите се осъществява по време на плановите проверки в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, при които детайлно се изясняват вида на прилаганите биоциди, начина на приготвянето и спазването на указанията на фирмата-производител и персоналната отговорност за приготвянето и прилагането им. Констатациите от проверките са обективизирани с микробиологичен или химичен контрол.

През 2023 г. е извършен микробиологичният контрол на дезинфекционния и стерилизационния режим в лечебните заведения подлежащи на контрол – общо 1 206 микробиологични изследвания. Издадени са 20 становища за класификация на отпадъците на лечебни заведения, съгласно изискванията на изискванията на Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците.

През отчетния период се проведе курс за придобиване на квалификация за изпълнител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации (със Заповед № РД-01-451/11.08.2023 г. на министъра на здравеопазването РЗИ – Велико Търново е определена за провеждане на обучение за придобиване на квалификация за изпълнител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации). В курса взеха участие 3 лица, които след успешно положен изпит получиха Удостоверение за изпълнител на ДДД.

Извършена е идентификация на нови природни огнища чрез видово определяне на донесени от граждани и лечебни заведения 20 бр. кърлежи.

Издадени са предписания до кметовете на всички общини (10) в областта за извършване на деакаризация на паркове, зони за отдих, детски и учебни заведения, и за дезинсекционна обработка срещу комари.

В изпълнение на Заповед № РД-01-234/21.04.2023 г. на министъра на здравеопазването, Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Велико Търново извърши следните дейности:

1. На 28.04.2023 г. е открита процедура за възлагане на обществена поръчка чрез публично състезание по Закона за обществените поръчки (ЗОП) с предмет „Избор на изпълнител за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в област Велико Търново“, наричана по-долу за краткост „обществена

поръчка“, и е публикувано обявление в регистъра на АОП под уникален номер 02675-2023-0001.

2. Със Заповед № РД-02-58/19.05.2023 г. е определена комисия, която да извърши подбор на участниците в обществената поръчка, да разгледа и оцени офертите им.

3. С Решение № РР-01-15/15.06.2023 г. е определен изпълнител на обществената поръчка. На първо място е класиран участника „ДЕЗИНФЕКЦИОННА СТАНЦИЯ – БГ“ ООД.

4. С писмо изх. № ИС – 661/КЗК – 516/2023/28.06.2023 г. Комисията за защита на конкуренцията информира РЗИ – Велико Търново, че е образувано производство, във връзка с постъпила в КЗК жалба с вх. № ВХР-1201/26.06.2023 г. от „Д.Д.Д. - 1“ ООД – участникът класиран на второ място.

5. С Решение № 840/14.09.2023 г. Комисията за защита на конкуренцията отмени Решение № РР-01-15/15.06.2023 г. на РЗИ – Велико Търново за класиране на участниците и определяне на изпълнител в процедурата за възлагане на обществената поръчка, поради което със Заповед № РД-02-91/03.10.2023 г. е възстановена работата на комисията за провеждане на обществената поръчка.

6. С Решение № РР-01-221/25.10.2023 г. на основание чл. 110, ал.1, т.8 от ЗОП публичното състезание с предмет: „Избор на изпълнител за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в област Велико Търново“ е прекратено.

7. Договор за прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в област Велико Търново не беше сключен, т.к. към дата на приключване на работата комисията за провеждане на обществената поръчка оставаха по-малко от 10 дни до крайният срок (31.10.2023 г.) и беше обективно невъзможно поръчката да бъде изпълнена, като същевременно беше отпаднала и необходимостта от прилагане на дезинсекционни мероприятия.

8. Получените средства са възстановени, като на 23.11.2023 г. лимитът на РЗИ - Велико Търново в СЕБРА е намален със сума в размер на 59 904 лв., съответна на средствата, предоставени ни с Постановление № 140 на Министерски съвет от 8 септември 2023 г. за организиране на територията на съответната област за прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации през 2023 г. с оглед на превенция на риска от бедствия и ограничаване на рисковете за общественото здраве.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ВИСОК ИМУНИЗАЦИОНЕН ОБХВАТ ПРИ ПЛАНОВИТЕ ИМУНИЗАЦИИ И РЕИМУНИЗАЦИИ, СЪГЛАСНО ИМУНИЗАЦИОННИЯ КАЛЕНДАР НА СТРАНАТА

Туберкулоза

През 2023 година са регистрирани 32 заболели от туберкулоза, заболеваемост 15,68 ‰. Заболелите са с редовни имунизации. По-чести са случаите на заболели хора, живеещи в лоши битови условия, социално слаби и от

малцинствен произход, като са обхванати са 225 контактни лица.

Брой деца от 0-18 години с хиперергичен кожен туберкулинов тест Манту за 2023 година – 9. Всички са химиопротифакирани.

	ПОДЛЕЖАЩИ новородени	ОБХВАНАТИ новородени	ОБХВАТ %
имунизации	1 172	1 122	95,73%

Проверени за белег на 7 месечна възраст са **1 068** от **1 084** подлежащи – 98,52%. От тях без белег са били **362**, от които **362** са проверени с пробата на Манту – **187** са били отрицателни. Направена повторна имунизация на **187** деца, обхват – 100 %.

Възраст	Подлежащи проба Манту	Обхванати проба Манту	Обхванати %	Подлежащи с отр. проба Манту	Обхванати	Обхват %
7 г.	1 588	1 499	94,40%	620	619	99,84%

Дифтерия и коклюш

През 2023 година във Великотърновска област няма регистрирани случаи на болни от коклюш.

Морбили, паротит и рубеола

През 2023 година няма регистрирани случаи на болни от епидемичен паротит, морбили и рубеола в областта.

МОРБИЛИ, ПАРОТИТ И РУБЕОЛА

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
имунизации	1 530	1 486	97,12%
реимунизации	1 624	1 509	92,92%

Полиомиелит

През 2023 година са регистрирани четири случая на ОВП във Великотърновска област. Болните са с редовен имунизационен статус. Лекарите от извънболничната и болничната помощ са запознати и имат готовност да съобщават за тези заболявания при съмнение. Двете инфекциозни и четирите педиатрични отделения се проверяват ежемесечно с цел контрол на диагностичната насоченост на лекарите към такива диагнози.

Тетанус

През 2023 година не е регистриран случай на тетанус.

ТЕТАНУС И ДИФТЕРИЯ

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
реимунизации	11 577	9 047	78,15%

ДИФТЕРИЯ, ТЕТАНУС, КОКЛЮШ И ПОЛИОМИЕЛИТ – 6 г.

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
реимунизации	1 560	1 466	93,97%

ДИФТЕРИЯ, ТЕТАНУС, КОКЛЮШ, ХЕПАТИТ Б, ПОЛИОМИЕЛИТ И ХЕМОФИЛУС ИНФЛУЕНЦЕ ТИП Б

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
имунизации	4 143	4 047	97,68%

ДИФТЕРИЯ, ТЕТАНУС, КОКЛЮШ, ПОЛИОМИЕЛИТ И ХЕМОФИЛУС ИНФЛУЕНЦЕ ТИП Б

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
--	------------------	------------------	-----------------

реимунизации	1 691	1 635	96,69%
--------------	-------	-------	--------

ДИФТЕРИЯ, ТЕТАНУС, КОКЛЮШ

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
реимунизации	1 869	1 757	94,01%

ПНЕВМОКОКОВА ВАКСИНА

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
имунизации	2 838	2 811	99,05%
реимунизации	1 403	1 356	96,65%

ВИРУСЕН ХЕПАТИТ “В”

	Подлежащи	Обхванати	Обхват %
имунизации	1 192	1 164	97,65%

ИМУНИЗАЦИИ И РЕИМУНИЗАЦИИ

ОБХВАТ С ИМУНИЗАЦИИ - 2023			ОБХВАТ С РЕИМУНИЗАЦИИ - 2023		
подлежащи	обхванати	обхват %	подлежащи	обхванати	обхват %
10 875	10 630	97,75%	19 724	16 770	85,02%
ОБХВАТ С ИМУНИЗАЦИИ - 2022			ОБХВАТ С РЕИМУНИЗАЦИИ - 2022		
11 102	10 658	96,00%	18 239	15 544	85,22%

Високият имунизационен обхват е резултат от съвместните усилия на служителите от дирекция „Надзор на

заразните болести” и общопрактикуващите лекари.

Осигуреност с биопродукти

Дирекция “Надзор на заразните болести” чрез създадената система за отчитане и раздаване на ваксини не допуска преразход на ваксини и неизползване до изтичане на срока на годност. С най-голяма прецизност се следи прилагането на ваксините от ОПЛ, като постоянно се сравняват данните от програмата за управление на биопродукти и данните от отчетите и планираните заявки.

Съхраняване и транспорт на биопродуктите

Ваксините се предоставят при пълно спазване на всички изисквания за транспортирането и съхранението им. Във връзка с констатирани пропуски при провеждане на тематичната проверка „Съхранение на ваксините от имунизационния календар на страната в амбулаториите за извънболнична първична медицинска помощ“ се разработи „Указание за хладилно съхранение на ваксини“, което с наше писмо се предостави на общопрактикуващите лекари на територията на областта, за сведение и изпълнение.

Освобождаване от ваксинации

Спазват се разпорежданията за стриктно придържане към здравния статус на пациента и противопоказанията за прилагане на определен биопродукт. Общопрактикуващите лекари насочват пациенти с временни или трайни противопоказания към областната специализирана комисия за освобождаване от имунизации. Задължително се правят консултации със специалисти, което е гаранция за най-доброто окончателно решение. През изминалата 2023 г. се проведеха 4 заседания на Областната специализирана комисия за освобождаване от имунизации. Всички необходими задължителни имунизации (ре) на 16 деца бяха отложени за различен срок. След този срок следва да се извърши контролен преглед от профилиран специалист и да се представят необходимите документи за преразглеждане в комисията.

Отлагането по временни медицински противопоказания от общопрактикуващите лекари е под контрола на служителите от РЗИ. При освобождаването от ваксинации се ръководим от правилото да не се разширяват прекомерно противопоказанията и да не се оставя лицето без ваксинална защита.

Дейност на имунизационния кабинет на РЗИ

През 2023 година Имунизационният кабинет в РЗИ – Велико Търново продължи да обслужва лица без общопрактикуващи лекари, подлежащи на задължителни имунизации и граждани за извършване на имунизации по желание. През годината в кабинета се извършиха 838 имунизации с ваксината срещу COVID – 19 на лица на и над 12-

годишна възраст при създаден график след предварително записване

През 2023г. бяха издадени **20** свидетелства за имунизационно състояние на лица, съгласно Чл. 26, т. 6 от Наредба №15/2005 г. за имунизациите в Република България .

ДЕЙНОСТИ ПО МИКРОБИОЛОГИЯ, ВИРУСОЛОГИЯ И МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ

Лаборатории „Микробиология”, „Вирусология” и „Паразитология” в структурата на дирекция НЗБ извършиха изследвания за обективизиране на противоепидемичния контрол, профилактични изследвания, както и такива по епидемиологични показания и по желание на граждани.

През 2023 г. в лаборатория „**Микробиология**” са постъпили **1 700 бр.** материали . Извършени са **5 032** микробиологични изследвания, от които **3 948** – по профилактични и епидемични показания и **1084** – по искане на пациенти. Изработени са 3 627 изследвания за контрол на дезинфекциите и стерилизациите в лечебните заведения (за стерилност, работна и болнична среда).

Проведени са два цикъла (през май и ноември) външен лабораторен контрол: микробиологична идентификация и антимикробна чувствителност – областно ниво. Лабораторията показва отлични резултати и на двата контролни цикъла, за което получи съответни сертификати.

В лаборатория „**Вирусология**” са извършени 1 901 изследвания, от които за HIV – 657, хепатит В – 328, хепатит С – 379, хламиди – 122, сифилис – 174, бърз тест за антитела IgG – 70, IgM - 70 за COVID – 19 и бързи антигенни тестове за COVID – 93, бързи тестове за грип - 78. От общия брой изследвания в КАБКИС са извършени: за HIV - 444 лица (280 жени и 164 мъже), сифилис – 104; хепатит В – 149; хепатит С – 203.

Във връзка с писмо изх. № 16-00-68/27.11.2023 г. на главния държавен здравен инспектор се организира пробонабиране на 60-80 бр. серумни проби за изясняване на разпространението на COVID-19, лаймска борелиоза и предеваните с флеботоми инфекции. В изпълнение на разпореденото от лечебни заведения за болнична помощ и СМДЛ се събраха 71 бр. серумни проби, които се транспортираха до Националната референтна лаборатория по векторно предавани инфекции към НЦЗПБ.

В лаборатория „**Паразитология**” са постъпили за изследване 5 800 проби и са направени 6 148 анализа (морфологични – 6 142 и имунологични – 6) спрямо 4 612 проби (4 733 анализа) за 2022 г. Серологичната диагностика на паразитозите е основно на токсоплазмоза, като се работи реакция ELISA IgM и IgG и ехинококоза ELISA IgG.

Лабораторната диагностика е оценена като много добра при проведения външен контрол от НЦЗПБ в двата контролни цикъла, през м. април и м. ноември. Звеното притежава всички необходими сертификати за качество.

Основната дейност на лаборатория „Паразитология” е свързана с профилактиката и контрола на местните паразитози – ехинококоза, трихинелоза, аскаридоза и трихоцефалоза, контактни паразитози - ентеробиоза и ламблиоза. С профилактични паразитологични изследвания са обхванати 112 организирани детски заведения (ДГ и ДЯ) и домове за възрастни на територията на областта, при които са открити общо 274 положителни проби за ентеробиоза, 1 жирардиоза и 11 трихоцефалози. Във връзка с профилактиката на внасяните паразитози (малария), по разпореждане на главния държавен здравен инспектор беше изготвен план – график с мерки за недопускане възникването на местни случаи на малария.

През отчетния период са реализирани всички планирани дейности по националните програми, по които работи дирекция НЗБ (Национален план на Република България за готовност при пандемия; Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ 2021 г. – 2025 г.; Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022 – 2025 г.; Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка в РБългария 2021 – 2024 г.; Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България 2021 г. – 2025 г.; Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 – годишна възраст 2023 – 2026 г.; Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Република България 2021 – 2025 г.

1. Национален план на Република България за готовност при пандемия - Разработи се КОМПЛЕКСЕН ПЛАН за борба с грип и остри респираторни заболявания в област Велико Търново за сезон 2023/2024 година.

- Със Заповед № РД-01-89/29.09.2023 г. на директора на РЗИ се определи състав на Областния оперативен съвет за борба с грип и остри респираторни заболявания.

- С наше писмо се изиска от всички десет общини на територията на областта да определят представител който да съобщава ежеседмично през периода 28.11.2023 г. – 31.03.2024 г., когато епидемичния процес е в обичайните за сезона граници и ежедневно при подем, броя на децата и учениците болни от грип и остри респираторни заболявания (ОРЗ), посещаващи детските заведения и училищата.

- С наше писмо от МОБАЛ и МБАЛ се изиска предоставянето на информация чрез таблица по образец на данни за усложненията от грип и ОРЗ.

- От м. октомври се организира пробонабиране от практиките определени за сентинелно наблюдение и от лечебни заведения за болнична помощ на материали, за които се организира транспорт до Националната референтна лаборатория по грип и ОРЗ към НЦЗПБ.

„Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р България 2021-2025 г.“

I. Национална АНТИСПИН кампания в периода 13.02 – 17.02.2023 г. в рамките на която в КАБКИС се предоставяха услуги по безплатна и анонимно консултиране и изследване за ХИВ и СПИ. В рамките на Европейската седмица на изследване за ХИВ в периода 15.05 – 22.05.2023 г. се проведе Клиника на открито в парк „Марно поле“, като се предоставиха услуги по безплатно, доброволно и анонимно консултиране и изследване на ХИВ на 15 лица.

II. Проведе се лятна АНТИСПИН кампания, в рамките на която се проведе безплатно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН, интерактивни игри по темата и разпространение на информационни материали. Кампанията се проведе в КАБКИС и в следните общини: Велико Търново, Полски Тръмбеш, Златарица, Стражица и Павликени.

III. В изпълнение на т. I. от Заповед №РД-01-515/20.09.2023 г. на Министъра на здравеопазването Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново, организира и реализира следните дейности:

1. Проведен е семинар за здравни журналисти от регионалните средства за масова информация, относно изпълнението на Имунизационния календар и „Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р България 2021-2025 г.“, който имаше за цел да повиши информираността на здравните журналисти и оттам на населението за целите на програмата, актуални данни за разпространението на заболяването, обсъдиха се възможности за достигане до рисковите групи (25.09.2023 г.).

2. Проведена е конференция на тема „Ваксинапрофилактиката през 2023 г. – новости, проблеми и предизвикателства“, организирана от Управителния съвет на Сдружение на Общопрактикуващите лекари – Велико Търново и РЗИ – Велико Търново, с подкрепата на НСОПЛБ, в която взеха участие близо 40 общопрактикуващи лекари от областите Велико Търново, Русе, Търговище и Габрово, и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново (30.09.2023 г.). В конференцията като лектори участваха изявени лекари-специалисти, представители на фармацевтични фирми и експерт в медицинското право, който разгледа ваксинапрофилактиката от юридическа гледна точка – права и задължения на лекари и пациенти (30.09.2023 г.).

3. Организиран е семинар (28.11.2023 г.) за повишаване капацитета на медицински специалисти (лекари и медицински сестри) от лечебни заведения за болнична помощ, преподаватели от Филиала на Медицински университет – Варна във Велико Търново и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново по следните теми:

- „СПИН и други полово-предавани инфекции (ППИ) в практиката“, представена от проф. д-р Милена Карчева, д.м. – ръководител катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, МУ – Плевен;

- „Диагностика и вирусологичен мониторинг на ХИВ. Акценти и проблеми“, представена от доц. д-р Ивайло Алексиев – завеждащ Национална референтна потвърдителна лаборатория по ХИВ при НЦЗПБ.

На всички участници в семинара са връчени сертификати за участие и раздадени печатни информационни материали по темата.

4. Осъществено е обучение в РЗИ – Велико Търново на медицински специалисти от здравните кабинети в училища на територията на община Велико Търново, здравни медиатори от 7 общини на областта и студенти от Филиала на Медицински университет – Варна в град Велико Търново, на което присъстващите са запознати с националната програма и презентация на тема „СПИН. Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуална предавани инфекции в РБългария 2021 – 2025 г.“ (12.12.2023 г.).

6. На всички участници в горесцитираните обучения и проведените инициативи по промоция на здраве и профилактика на болестите са предоставени здравно-информационни материали (дипляни, постери и други).

Средствата, утвърдени със Заповед №РД-01-515/20.09.2023 г., в общ размер на 21 500 лв., съгласно план-сметката, са изразходвани за:

- закупуване на бързи тестове за диагностика на ХИВ и СПИ (хепатит В, хепатит С, хламидии, сифилис, гонорея, трихомони);
- закупуване на консумативи за диагностика на ХИВ и СПИ;
- организиране и провеждане на семинар за повишаване на капацитета на медицински специалисти по национални програми на МЗ – ОПЛ, професионалисти по здравни грижи, специализанти и други;
- организиране и провеждане на обучение в РЗИ – Велико Търново на здравни медиатори, медицински специалисти от здравни кабинети и студенти от филиала към МУ – Варна;
- тиражиране на постер за преодоляване на стигмата спрямо хората, живеещи с ХИВ (ХЖХИВ);

- закупуване на канцеларски материали за осигуряване на качествено проследяване и подкрепа на ХЖХИВ (химикалки, хартиени папки, тефтери) и отпечатване на календари за популяризиране на националната програма.

IV. В изпълнение на т. I. от Заповед №РД-01-580/19.10.2023 г. на министъра на здравеопазването РЗИ – Велико Търново и със средствата, утвърдени по програмата, в общ размер на 16 500 лв., съгласно план-сметката, са осъществени:

1. Осигурени са презервативи и лубриканти за превенция на ХИВ ПИВ и СПИ за всички групи в най-висок риск – 35 000 бр. презервативи;
2. Отпечатани са здравно-образователни материали за повишаване на информираността сред рисковите групи: „Всичко за наркотиците“ – книжка №1; „Всичко за наркотиците“ – книжка №2; книжка „Какво знаем и не знаем за СПИН“; брошура „Опознай врага си“; „Вирусни хепатити“; брошура „Сексуално-преносими инфекции“; дипляна „Митове и твърдения за ХИВ/СПИН“.
3. Закупени са консумативи и диагностикуми за ХИВ и СПИ за рисковите групи МСМ и ИУН.

V. В изпълнение на т. I. от Заповед №РД-01-582/19.10.2023 г. на Министъра на здравеопазването РЗИ – Велико Търново организира и реализира следните дейности:

1. Осигурено е участието на представители на РЗИ – Велико Търново в организираната от РЗИ – Плевен Национална координационна среща на Консултативния съвет по ХИВ/СПИН и СПИ, ЛЗ с ОППИН и РЗИ в изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ (гр. Луковит, 22 – 24.11.2023 г.).
2. Утвърдените средства, в общ размер на 1 200 лв., съгласно план-сметката, са изразходвани за горесцитираното обучение, както и за оборудване за повишаване капацитета на РЗИ – Велико Търново.

VI. В изпълнение на т. I. от Заповед №РД-01-583/19.10.2023 г. на Министъра на здравеопазването РЗИ – Велико Търново осъществи следните дейности:

1. Организиран е конкурс за плакат сред студенти от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ на тема „Живот без СПИН“, с награди за участниците, заели първите три места. Творбата, класирана на първо място е отпечатана на плакат в тираж 200 броя и на флаер в тираж 500 бр., които ще бъдат разпространени сред прицелни групи от населението по време на организирани инициативи по промоция на здраве и профилактика на болестите.

2. Проведени са изследвания с мобилен екип за носителство на ХИВ, хепатит В и С в градски паркове в гр. Горна Оряховица и гр. Велико Търново, съответно на 09.11 и на 16.11.2023 г.;

3. Проведено е интерактивно обучение с десетокласници на тема „СПИН. Начини на заразяване, лечение и превенция“ (29.11.2023 г.);

4. Организиран е Здравен калейдоскоп под наслов „Разумни сме дори, когато се забавляваме“, включващ изработване и презентирание на пет мултимедийни презентации, образователни игри, демонстрация и томбола сред ученици от ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“ – Велико Търново и студенти от Филиала на Медицински университет – Варна в град Велико Търново (01.12.2023 г.);

5. Проведена е образователна кампания в центъра на Велико Търново с участието на БМЧК и ГУП под мотото „Отговорен съм! Пазя себе си, пазя и теб!“, включваща: разпространение на презервативи, балони с лого, здравно-образователни материали, безплатно изследване за носителство на ХИВ, хепатит В и С в град Велико Търново; построяване на мобилна червена панделка и пускане на балони с хелий (01.12.2023 г.);

6. Осъществено е интервю с участието на БМЧК и специалисти от РЗИ по актуални въпроси на СПИН. Интервюто е популяризирано в социалните медии (04.12.2023 г.)

7. На всички участници в горесцитираните обучения и проведените инициативи по промоция на здраве и профилактика на болестите са предоставени здравно-информационни материали (дипляни, постери и други).

Средствата, утвърдени със Заповед №РД-01-583/19.10.2023 г., в общ размер на 21 000 лв., съгласно план-сметката, са изразходвани за организиране и провеждане на горесцитираните инициативи (закупуване презервативи 18 417 бр. и лубриканти – 150 бр. отпечатване на рекламни материали за популяризиране на програмата и дейностите сред партньори, мед. специалисти и други; отпечатване на плакат и флаер от проведения конкурс; оборудване за повишаване капацитета на РЗИ и др.).

„Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г.“,

В изпълнение на дейностите по програмата и по случай Световния ден за борба с хепатита, в периода от 24.07 до 28.07 се организира и проведе скринингова кампания за изследване за вирусни хепатити. Изследвани бяха 15 лица с бързи тестове, като положителни не се установиха.

В изпълнение на т. I. от Заповед № РД-01-516/20.09.2023 г. на Министъра на здравеопазването Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново, организира и реализира дейности в рамките на „Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г.“, насочени към повишаване на информираността

на населението за превенция на вирусните хепатити и осигуряване на достъпност до скринингово изследване, както следва:

1. Проведен е семинар за здравни журналисти от регионалните средства за масова информация, относно изпълнението на Имунизационния календар на Р България и „Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г.“ Семинарът имаше за цел да повиши информираността на здравните журналисти за целите на програмата и риска от инфектиране с вирусни хепатити, а чрез тях и на населението в област Велико Търново (25.09.2023 г.).

2. Проведена е конференция на тема „Ваксинапрофилактиката през 2023 г. – новости, проблеми и предизвикателства“, организирана от Управителния съвет на Сдружение на Общопрактикуващите лекари – Велико Търново и РЗИ – Велико Търново, с подкрепата на НСОПЛБ, в която взеха участие близо 40 общопрактикуващи лекари от областите Велико Търново, Русе, Търговище и Габрово, и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново (30.09.2023 г.). В конференцията като лектори участваха изявени лекари-специалисти, представители на фармацевтични фирми и експерт в медицинското право, който разгледа ваксинапрофилактиката от юридическа гледна точка – права и задължения на лекари и пациенти.

3. Проведен е семинар за повишаване капацитета на медицински специалисти (лекари и медицински сестри) от лечебни заведения за болнична помощ, преподаватели от Филиала на Медицински университет – Варна във Велико Търново и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново по националната програма. На форума е представена и темата „Модел за епидемиологично проучване на лица с доказан вирусен хепатит С“ от проф. д-р Милена Карчева, д.м. ръководител Катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ при МУ – Плевен (28.11.2023 г.). На всички участници в семинара са връчени сертификати за участие и раздадени печатни информационни материали по темата.

4. Организирано е обучение на медицински специалисти от здравните кабинети в училища на територията на община Велико Търново, здравни медиатори от 7 общини на областта и студенти от Филиала на Медицински университет – Варна в град Велико Търново, на което участниците са запознати с националната програма и са обсъдени възможности за повишаване на информираността на населението (12.12.2023 г.).

5. В организирани от РЗИ – Велико Търново две инициативи „Клиника на открито“ в градовете Велико Търново (16.11.2023 г.) и Горна Оряховица (09.11.2023 г.), посветени на *превенцията на хроничните незаразни (сърдечно-съдови, белодробни, диабет, затлъстяване) и заразни болести (СПИН и хепатит)*, са изследвани общо 132 лица за носителство на хепатити В и С, резултатите на които са отрицателни. Проявите са осъществени с партньорството на общинските администрации, Филиала на Медицински университет – Варна във Велико Търново и Младежки дом –

Горна Оряховица.

б. Разпространени са здравно-информационни материали (дипляна „Вирусни хепатити“, постери и други), издадени от РЗИ – Велико Търново сред общопрактикуващите лекари, участниците в проведените обучения и населението по време на организирани инициативи по промоция на здраве и профилактика на болестите.

Със средствата, осигурени по програмата, в общ размер на 4 010 лв., съгласно план-сметката, са закупени: бързи тестове за диагностика на HBsAg и HCV и канцеларски материали, необходими за проведените обучения.

„Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка, 2021 – 2024 г.“

В изпълнение на т. I. от Заповед № РД-01-543/04.10.2023 г. на Министъра на здравеопазването Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново, организира и реализира дейности в рамките на „Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021 – 2024 г.“, насочени към повишаване на информираността на целевите групи и изпълнителите на програмата, за значимостта на РМШ и възможностите за първична профилактика чрез имунизация, както следва:

1. Проведен е семинар за здравни журналисти от регионалните средства за масова информация, относно изпълнението на Имунизационния календар и „Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021 – 2024 г.“, който имаше за цел да повиши информираността на здравните журналисти и оттам на населението за целите на програмата, риска от заболяването, ползата от имунизация срещу РМШ и възможностите за първична профилактика чрез имунизация (25.09.2023 г.).

2. Проведена е конференция на тема „Ваксипрофилактиката през 2023 г. – новости, проблеми и предизвикателства“, организирана от Управителния съвет на Сдружение на Общопрактикуващите лекари – Велико Търново и РЗИ – Велико Търново, с подкрепата на НСОПЛБ, в която взеха участие близо 40 общопрактикуващи лекари от областите Велико Търново, Русе, Търговище и Габрово, и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново (30.09.2023 г.). В конференцията като лектори участваха изявени лекари-специалисти, представители на фармацевтични фирми и експерт в медицинското право, който разгледа ваксипрофилактиката от юридическа гледна точка – права и задължения на лекари и пациенти (30.09.2023 г.).

3. Организиран е семинар за повишаване капацитета на медицински специалисти (лекари и медицински сестри) от лечебни заведения за болнична помощ, преподаватели от Филиала на Медицински университет – Варна във Велико Търново и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново по националната програма, на който е представена и

темата „Рак на маточната шийка. Първична профилактика чрез имунизация с Gardasil 9“. (28.11.2023 г.). На всички участници в семинара са връчени сертификати за участие и раздадени печатни информационни материали по темата.

4. Осъществено е обучение на медицински специалисти от здравните кабинети в училища на територията на община Велико Търново, здравни медиатори от 7 общини на областта и студенти от Филиала на Медицински университет – Варна в град Велико Търново, на което присъстващите са запознати с националната програма и са дискутирани възможности за повишаване на информираността на медицински специалисти, родители, учители и на населението като цяло (12.12.2023 г.).

5. С цел проучване нагласите на родителите към имунизацията срещу причинителя на рака на маточната шийка е проведено анкетно проучване в 5 училища на територията на община Велико Търново, в което се включиха общо 138 родители. Резултатите от проучването показват, че: близо половината от анкетираните родители (43,5%) имат отрицателно отношение към поставянето на препоръчителните имунизации, в т. ч. и срещу рака на маточната шийка; по-голямата част от родителите (63%) желаят да получат информация по проблема чрез предоставяне на здравно-образователни материали (презентация, дигитални и други) на хартиен носител. Само една трета (31,2%) от отговорилите предпочитат присъствено обучение или родителска среща като форма за информиране по темата. Резултатите от проучването ще бъдат използвани за организиране на дейности, насочени към промяна в положителна посока на нагласите на родителите към препоръчителните имунизации.

6. На всички участници в горесцитираните обучения и проведените инициативи по промоция на здраве и профилактика на болестите са предоставени здравно-информационни материали (дигитални, постери и други).

Със средствата, утвърдени по програмата, в общ размер на 356 лв., съгласно план-сметката, са закупени канцеларски материали (химикалки, хартиени папки, флаш памет) и отпечатани календари за популяризиране на националната програма.

„Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г.“

В изпълнение на т. I. от Заповед № РД-01-566/13.10.2023 г. на Министъра на здравеопазването Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново, организира и проведе дейности в рамките на „Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г.“, насочени към повишаване на информираността на населението за значимостта и тежестта на РГЕ и възможностите за профилактика чрез имунизация, и към изпълнителите на програмата, както следва:

1. Проведен е семинар за здравни журналисти от регионалните средства за масова информация, относно изпълнението на Имунизационния календар на Р България и Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г. Семинарът имаше за цел да повиши информираността на здравните журналисти за ротавирусите и причиняваните от тях заболявания, както и възможностите за профилактика чрез имунизация, както и на населението в област Велико Търново (25.09.2023 г.).

2. Проведена е конференция на тема „Ваксипрофилактиката през 2023 г. – новости, проблеми и предизвикателства“, организирана от Управителния съвет на Сдружение на Общопрактикуващите лекари – Велико Търново и РЗИ – Велико Търново, с подкрепата на НСОПЛБ, в която взеха участие близо 40 общопрактикуващи лекари от областите Велико Търново, Русе, Търговище и Габрово, и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново (30.09.2023 г.). В конференцията като лектори участваха изявиени лекари-специалисти, представители на фармацевтични фирми и експерт в медицинското право, който разгледа ваксипрофилактиката от юридическа гледна точка – права и задължения на лекари и пациенти.

3. Организирано е обучение на медицински специалисти от здравните кабинети в училища на територията на община Велико Търново, здравни медиатори от 7 общини на областта и студенти от Филиала на Медицински университет – Варна в град Велико Търново, на което участниците са запознати с националната програма и са обсъдени възможности за повишаване на информираността на населението (12.12.2023 г.).

4. На всички участници в горесцитираните обучения (общопрактикуващи лекари, журналисти и други медицински специалисти) и инициативи са предоставени здравно-информационни материали (дипляна „Ротавирус“, издадена от РЗИ – Сливен.

Със средствата, осигурени по програмата, в общ размер на 357 лв., съгласно план-сметката, са закупени канцеларски материали (хартиени папки, флаш памет) и отпечатани Календари 2024 за популяризиране на националната програма.

Национална програма за подобряване на ваксипрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023-2026 г.

В изпълнение на т. I. от Заповед № РД-01-548/04.10.2023 г. на Министъра на здравеопазването Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново, организира и проведе дейности в рамките на Национална програма за подобряване на ваксипрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023-

2026 г., насочени към повишаване на информираността на населението за ползите от имунизация срещу сезонния грип, и към изпълнителите на програмата, както следва:

1. Проведен е семинар за здравни журналисти от регионалните средства за масова информация, относно изпълнението на Имунизационния календар и „Национална програма за подобряване на ваксинапрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 – годишна възраст 2023 – 2026 г.“, който имаше за цел да повиши информираността на здравните журналисти, а чрез тях и на населението за сезонния грип и свързаните с него усложнения, както и възможностите за профилактика чрез имунизация (25.09.2023 г.).

2. Проведена е конференция на тема „Ваксинапрофилактиката през 2023 г. – новости, проблеми и предизвикателства“, организирана от Управителния съвет на Сдружение на Общопрактикуващите лекари – Велико Търново и РЗИ – Велико Търново, с подкрепата на НСОПЛБ, в която взеха участие близо 40 общопрактикуващи лекари от областите Велико Търново, Русе, Търговище и Габрово, и медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново (30.09.2023 г.). В конференцията като лектори участваха изявени лекари-специалисти, представители на фармацевтични фирми и експерт в медицинското право, който разгледа ваксинапрофилактиката от юридическа гледна точка – права и задължения на лекари и пациенти (30.09.2023 г.).

3. Организиран е семинар за повишаване капацитета на медицински специалисти по националната програма и ползите от имунизацията срещу сезонен грип, като средство за профилактика.

4. На общопрактикуващите лекари и на граждани по време на проведени инициативи по промоция на здраве и профилактика на болестите са раздадени здравно-информационни материали (дипляни, издадени от РЗИ – Стара Загора и РЗИ – Плевен) с тематика предпазване от грип и пневмококови заболявания.

Със средствата, осигурени по програмата, в общ размер на 535 лв., съгласно план-сметката, са закупени канцеларски материали (химикалки, хартиени папки) и са отпечатани Календари 2024 за популяризиране на националната програма.

„Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България 2021-2025 г.“

В изпълнение на т. I. от Заповед № РД-01-649/30.11.2023 г. на Министъра на здравеопазването Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново, организира и проведе дейности в рамките на „Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България 2021-2025 г.“, насочени към повишаване на капацитета на медицински специалисти и други професионалисти по темата, както и на информираността на населението в областта, както следва:

1. Проведено е обучение на медицински специалисти от РЗИ – Велико Търново, медицински специалисти от здравните кабинети в училищата на територията на община Велико Търново, здравни медиатори от 7 общини на областта и студенти от Филиала на Медицински университет – Варна в град Велико Търново, на което беше презентирана темата „Туберкулоза – етиология, клинична картина и профилактика“ и обсъдени възможности за повишаване информираността на прицелни групи от населението (12.12.2023 г.).

2. На всички участници в обучението, на общопрактикуващи лекари и граждани по време на осъществени инициативи за здраве са разпространени здравно-информационни материали (дипляни „Какво заболяване е туберкулозата“, „Туберкулоза – за болните и техните близки“ и „Туберкулоза и хранене“, предоставени от МЗ).

3. Осигурено е участието на представител на РЗИ – Велико Търново в организираното от РЗИ – Габрово обучение за повишаване капацитета на регионалните здравни инспекции по отношение на туберкулозата (гр. Хисаря, 10 – 12.12.2023 г.).

Средствата, осигурени по програмата, в общ размер на 1 370 лв., съгласно план-сметката, са изразходвани за горесцитираните обучения, както и за оборудване за повишаване капацитета на РЗИ за осигуряване на устойчив отговор на туберкулозата.

През 2023 г. са изпълнени и много други допълнително възложени от МЗ задачи:

- Във връзка с писмо изх. № 16-00-3/10.01.2023 г. на главния държавен здравен инспектор, относно оказване на организационно – методическа помощ на медицинските специалисти в детски и учебни заведения, по предварително изготвен график, в периода от 18.01 до 25.01.2023 г., се проведеха едnodневни обучителни курсове на медицинските специалисти от здравните кабинети в детските заведения и училищата от десетте общини на територията на област Велико Търново. По време на обученията са обсъдени актуални въпроси от действащата нормативна уредба в областта на надзора и контрола на острите заразните болести. Оказана е организационно-методическа помощ на 101 медицински специалисти от здравните кабинети в детски и учебни заведения на територията на областта. Поради отчетената висока заболяемост от варицела и скарлатина в детските градини и училищата и във връзка с писма изх. №№ 63-00-20/30.01.2023 г. и 63-00-20/30.03.2023 г. се изготвиха указателни писма, съответно до кметовете на всички 10 общини и до лечебни заведения за болнична помощ и ОПЛ.

В периода от 11.01 до 28.01.2023 г. е проведен насочен контрол в здравните кабинети на детските и учебни заведения в областта. С проверки са обхванати здравните кабинети в общо 36 детски ясли и детски градини и в 14 училища. При проверките е обърнато внимание на стриктното спазване на нормативните документи по отношение на

острите заразни болести, вписването в учетните форми на всеки случай на остра заразна болест, правилното определяне на карантинния период, провеждането на общи мероприятия и дейности с цел ограничаване разпространението на остри заразни болести.

- До ОПЛ и лечебни заведения на територията на областта, ЦСПМ са изпратени указания и материали от МЗ, относно: Изменение и допълнение на Наредба № 8 за профилактичните прегледи и диспансеризацията; съобщаване на случаи на скарлатина по реда на Наредба № 21; схемите за приложение на вариантната ваксина срещу COVID-19; предприемане на мерки за обхващане на всички деца с пропуски в имунизационния статус по отношение на морбили; приложение на пневмококовата ваксина; надзора на маларията и внасяните паразитози; правила за въвеждане на извършени имунизации по национални програми в НЗИС; мерки във връзка с повишеното разпространение на COVID-19 в страната; надзор и диагностика на трихинелозата; осигуряване на лечение на лица със съмнение за дифтерия и малария; инструкции за събиране на проби и техния транспорт при заболявания със съмнение за ентеровирусна етиология.

- В указаните срокове са изпратени в МЗ отчети, информации и справки, относно: извършените лабораторни изследвания за ХИВ в областта (ежемесечно); изразходените диагностикуми за ХИВ, хепатит В, хепатит С, сифилис и други сексуално предавани инфекции; изпълнението на плановете по имунопрофилактиката и отчетността на изразходваните биопродукти в дози; проведените по националните програми дейности; необходимите количества ваксини за изпълнение на Имунизационния календар до края на 2023 г. и за профилактичните имунизации и реимунизации за 2023 г.; аналитичен доклад за разпространението на ХИВ/СПИН, туберкулоза и СПИ в област Велико Търново за първото шестмесечие на 2023 г.; броя на биотопите на комари и площите в декари на територията на областта и осъществените/планираните дезинсекционни мерки за борба с комарите през 2023 г. (издадени предписания; брой проверки и др.) и други.

- В отчетния период служители на дирекцията взеха участие в следните обучения и работни срещи: Национално работно съвещание по държавен здравен контрол в в.с. Албена; 14 – ти Национален конгрес на Българската асоциация по превенция и контрол на нозокомиалните инфекции в УМБАЛ „Света Анна“, гр. София; „Национална координационна среща на Консултативния съвет по ХИВ/СПИН и СПИ“ в гр. Луковит; „Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в РБългария 2021 – 2025 г.“, в гр. Хисаря; „Подобряване надзора на грип и други вирусни респираторни патогени чрез интегриране на всички съществуващи системи за надзор“, гр. Казанлък; Конференция на тема „Имунопрофилактиката през 2023 г. – новости, проблеми и предизвикателства“, гр. Велико Търново.

- Служители на дирекцията взеха участие в 4 видео срещи на различни теми с министерство на здравеопазването; уебинар на тема „ХХВ – новата ваксина срещу COVID-19“; две интервюта, на които се представи тема за заболяванията предавани от кърлежи, основните клинични симптоми, профилактика и лечение; пресконференция на която се изнесоха данни за имунизационния обхват в областта през последните три години и се представиха материали за повишаване информираността на населението относно значението на имунизациите; ежемесечно участие на служители от дирекцията в Пробационните съвети в общините Павликени и Свищов.

28.2.2024 г.

X д-р Ирина Млъзева

д-р Ирина Млъзева
директор дирекция НЗБ
Подписано от: Irina Angelova Mlazeva